

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Območna enota Ljubljana

**STROKOVNE ZASNOVE
VARSTVA KULTURNE DEDIŠČINE
za območje občine LOŠKA DOLINA**

Pripravile:

Petra Jernejec Babič, univ. dipl. inž. kraj. arh., konservatorska svetovalka
Nataša Pirnat, univ. dipl. geog., višja konservatorka
Aleksandra Renčelj, univ. dipl. etnologinja in kult. antropolog., konservatorka

Vodja območne enote:

Boris Vičič
univ. dipl. arheolog
konservatorski svetovalec

Ljubljana, februar 2008

Vsebina

1	UVOD	3
2	PRAVNE OSNOVE	4
2.1	ZAKONSKI IN PODZAKONSKI AKTI.....	4
2.2	DRUGE PRAVNO-FORMALNE PODLAGE:	4
3	SPLOŠNA IZHODIŠČA	5
4	SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI.....	6
4.1	REŽIM ZA VAROVANJE ARHEOLOŠKE DEDIŠČINE	6
4.2	REŽIM ZA VAROVANJE STAVBNE DEDIŠČINE.....	7
4.3	REŽIM ZA VAROVANJE MEMORIALNE DEDIŠČINE	8
4.4	REŽIM ZA VAROVANJE NASELBINSKE DEDIŠČINE.....	8
4.5	REŽIM ZA VAROVANJE VRTNOARHITEKTURNE DEDIŠČINE.....	8
4.6	REŽIM ZA VAROVANJE DEDIŠČINSKE KULTURNE KRAJINE	9
4.7	REŽIM ZA VAROVANJE ZGODOVINSKE KRAJINE	9
4.8	REŽIM ZA POSEBNE TIPE DEDIŠČINE	9
4.9	VPLIVNO OBMOČJE	10
5	SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE	11

1 UVOD

Na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur.l. RS št. 7/99, v nadaljevanju - ZVKD) mora pripravljavec pri sprejemanju aktov s področja urejanja prostora kot obvezno sestavino za presojo vplivov na nepremično dediščino, ki jih je v uresničevanju teh načrtov mogoče pričakovati, upoštevati strokovne zasnove za varstvo dediščine (v nadaljevanju – strokovne zasnove). Strokovne zasnove izdelata Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana (v nadaljevanju ZVKDS, OE Ljubljana), kot pristojna strokovna javna služba

Za območje občine Loška Dolina so bile za potrebe priprav prostorskih aktov pripravljene:

- **Strokovne zasnove s področja varstva kulturne dediščine za območje občine Loška Dolina (Ljubljana, februar, 2004).**

Na podlagi zakona o urejanju prostora (Ur. l. RS št. 110/02, 8/03 – popravek) ter Zakona o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS 33/07) pa so bile izdane za potrebe priprave prostorskih aktov, ki veljajo na območju občine Loška Dolina naslednje (kulturnovarstvene) smernice:

- **Smernice varstva kulturne dediščine za Strategijo prostorskega razvoja Občine Loška Dolina (Ljubljana, januar, 2007).**

Strokovne zasnove vključujejo enote dediščine, ki so v času njihove priprave evidentirane kot kulturna dediščina. Ker pa se podatki o evidentirani kulturni dediščini spreminjajo (novi vpisi v register nepremične kulturne dediščine, spremembe vpisov, izbrisi,...) se morajo spreminjati (dopolnjevati, ažurirati) tudi strokovne zasnove. To je pomembno tudi zato, ker kulturnovarstveni akti ne smejo biti v nasprotju s strokovno zasnovano varstva kulturne dediščine (41. člen ZVKD).

Ker so bile za območje občine Loška Dolina izdelane strokovne zasnove, datirane v različnih časovnih obdobjih, katerih vsebina je bila občini posredovana s smernicami za različne prostorske akte, je ZVKDS, OE Ljubljana z namenom boljšega pregleda in jasnosti, izdelal pričujoči čistopis strokovnih zasnov (na podlagi ZVKD 40. – 43. člen) za območje občine Loška Dolina.

2 PRAVNE OSNOVE

2.1 Zakonski in podzakonski akti

- Ustava Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 33/91)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture – uradno prečiščeno besedilo (ZUJIK-UPB1, Ur.l. RS, št. 77/07)
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD, Ur.l. RS, št. 7/99)
- Zakon o lastninjenju kulturnih spomenikov v družbeni lastnini (ZLKSDL, Ur.l. RS, št. 89/99, 107/99)
- Zakon o urejanju prostora (Ur.l. RS, št. 110/02, št. 8/03 – popravek, 58/03-ZZK-1) s podzakonskimi akti
- Zakon o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS št. 33/07) s podzakonskimi akti
- Zakon o graditvi objektov - uradno prečiščeno besedilo (ZGO-1-UPB1, Ur.l. RS, št. 102/04) s podzakonskimi akti
- Pravilnik o registru nepremične kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 25/02)
- Sklep o kulturnih spomenikih in naravnih znamenitostih, ki so postali last Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 46/97)

Sprejete in ratificirane mednarodne pogodbe

- Zakon o ratifikaciji Evropske kulturne konvencije št. 18 (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Protokol k Haški konvenciji (Uradni list FLRJ - Mednarodne pogodbe, št. 4/56)
- Uredba o ratifikaciji Konvencije o ukrepih za prepoved in preprečevanje nedovoljenega uvoza in izvoza kulturnih dobrin ter prenosa lastninske pravice na njih (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije št. 121 o varstvu evropskega arhitektonskega bogastva (Ur.l. RS, št. 7/93) – t.im. Granadska konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjene) (MEKVAD, Ur.l. RS - Mednarodne pogodbe, št. 7-21/99, 24/99) - t.im. Malteška konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (MEKK. Ur.l. RS, št. 19/03) – t.im. Krajinska konvencija

2.2 Druge pravno-formalne podlage:

Državni prostorski akti:

- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS, Ur.l. RS, št. 76/04)
- Uredba o prostorskem redu Slovenije (PRS, Ur.l. RS, št. 122/04)

Državni razglasitveni akti:

- Odlok o razglasitvi Območja gradu in Gradu Snežnik za kulturni spomenik **državnega pomena** (Ur.l. RS, št. 81/99),
- Odlok o spremembi odloka o razglasitvi Območja gradu in Gradu Snežnik za kulturni spomenik **državnega pomena** (Ur. l. RS, št. 66/2001).

Občinski razglasitveni akti:

- Odlok o razglasitvi dreves in drevoredov za naravne znamenitosti (Ur.l. RS, št. 2/92);
- Odlok o razglasitvi podružnične cerkve Sv. Jedrti v Nadlesku za kulturni in zgodovinski spomenik (Ur.l. RS, št. 15/93).

3 SPLOŠNA IZHODIŠČA

Celostno ohranjanje dediščine

Predstavlja smiselno porazdelitev nalog ohranjanja dediščine med različne državne organe in na lokalne skupnosti ter njihovo medsebojno sodelovanje. Državljeni, lastniki dediščine in drugi zainteresirani (društva, združenja, nevladne organizacije) so pomemben in enakopraven soudeleženec pri sprejemanju odločitev na vseh ravneh odločanja. Celostno varstvo dediščine se načrtuje in uresničuje tudi z instrumenti urejanja prostora. Različne dejavnosti in rabe, ki se pojavljajo v prostoru, se morajo seznaniti z omejitvami in prednostmi zaradi varstva dediščine že na nivoju strateških prostorskih aktov in upoštevati varstvena načela, ki zagotavljajo ohranitev kulturne funkcije dediščine v prostoru.

Načela, ki izhajajo iz zagotavljanja celostnega varstva dediščine, so:

- varstvo dediščine je treba vključiti med cilje prostorskega planiranja, od priprave razvojnih načrtov do izdajanja dovoljenj za posege;
- varstvo zahteva sodelovanje na vseh ravneh (med urbanisti, investitorji in konservatorji) ter vključevanje in obveščanje javnosti;
- varstvo dediščine ne vključuje le posameznih spomenikov, pač pa celotno človekovo okolje;
- varstvo vključuje ne samo najpomembnejše spomenike, ampak tudi tiste skromnejše stavbe, ki same po sebi nimajo lastnosti spomenika, a imajo izreden pomen v kontekstu celote naselja in kvalitetno oblikujejo njihov značaj;
- zagotoviti varstvo in prenovu objektov kulturne dediščine v prostoru na tak način, da ji zagotovimo ustrezno uporabo v skladu s sodobnimi potrebami in načinom življenja.

Trajnostna raba

Ustrezen prostorski razvoj s svojimi prostorskimi rešitvami mora omogočati trajnostno rabo dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča degradacije dediščine ali celo izgube dediščinskih (spomeniških) lastnosti, ki se morajo ohranjati za sedanje in bodoče generacije. Dediščina je neobnovljiv vir, ki potrebuje za svoj obstoj aktivno (upo)rabo, vendar le do določenih meja.

Dediščina kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja

Vzdržen prostorski razvoj vključuje štiri vidike ali dimenzije vzdržnosti: ekonomsko, socialno, okoljsko in kulturno. Ohranjena dediščina in njena integracija v prostoru sta eden od nosilcev trajnostnega razvoja občine na vseh področjih (gospodarstvo, kmetijstvo, kultura, okolje, itd.).

Dediščina kot razvojni dejavnik in prostorski potencial

Pri prostorskem načrtovanju je potrebno dediščino obravnavati kot dejavnik kakovosti prostora ter kot vir blaginje in priložnosti za razvoj. Dediščina s svojo raznovrstnostjo in kvaliteto predstavlja pomemben socialni, ekonomski, vzgojni in identifikacijski potencial, katerega mora občina izkoristiti za doseg prostorsko uravnoteženega razvoja.

4 SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI

Varstvo in ohranitev kulturne dediščine je eden od osnovnih namenov in ciljev prostorskega načrtovanja. Z možnostmi, ki jih ima na razpolago, lahko preprečuje njeno poškodovanje, propadanje ali uničenje. Zahteve varstva kulturne dediščine se vključujejo v prostorsko načrtovanje tako, da se upoštevajo:

- varstveni režimi iz aktov o razglasitvi kulturnih spomenikov,
- varstveni režimi za vso evidentirano kulturno dediščino in njeno vplivno območje,
- presoje vplivov na kulturno dediščino.

V tem poglavju so splošni varstveni režimi posplošeni na tip dediščine (arheološka, stavbna, memorialna itd.). Iz priloženega pregleda enot nepremične kulture dediščine pa je razvidno, kateri tip varstvenih usmeritev oz. varstveni režim velja za posamezno enoto dediščine. Za posamezne (večje) enote lahko velja tudi več varstvenih režimov (npr. za območje določenega gradu lahko veljajo režimi za stavbno, vrtnoarhitekturno, arheološko dediščino, ipd.), saj je v preglednici tip varstvenega režima opredeljen po principu pretežnosti.

Splošni režim, ki velja za vse tipe dediščine:

- kulturna dediščina se načeloma varuje in ohranja na mestu samem (in situ);
- varuje se tudi ustrezno veliko območje okoli dediščine, z namenom preprečitve neposrednih ali posrednih negativnih vplivov na dediščino;
- na objektih ali območjih dediščine niso dovoljeni tisti posegi ali takšni načini izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli varovane vrednote in njihovo materialno substanco, ki jih nosi;
- možno so tisti posegi in prostorske rešitve, ki prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali zvišanju njene vrednosti.

Za kakršnekoli posege v enote kulturne dediščine - vključno z vzdrževalnimi deli, ki bi lahko povzročili spremembo videza (npr. barve) ali materialne substance dediščine (npr. novi materiali) - je potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje (45. – 46. člen ZVKD, Ur. list RS, št. 7/99).

4.1 Režim za varovanje arheološke dediščine

Zlasti se varuje:

- zemljišča in zemeljske plasti z arheološkimi ostanki pred različnimi destruktivnimi posegi in rabami (izkopi, nasipi, intenzivna kmetijska in gozdarska raba, gradnja različnih objektov in infrastrukturnih naprav, iskanje najdb s strani nepooblaščenih ljudi itd.);
- prostorski in vsebinski kontekst arheološkega najdišča.

Arheološka dediščina so zemljišča in zemeljske plasti, ki hranijo sledove človekovega delovanja v zgodovinskih obdobjih, ter predmeti iz teh plasti oziroma obdobjih, ne glede na to ali so na kopnem ali pod vodo.

Osnovna izhodišča pri varovanju arheološke dediščine so:

- varovanje najpomembnejših arheoloških najdišč v obliki rezervatov oziroma prostorsko urejenih območij (prezentacija »in situ«);
- ohranitev kulturnega in znanstvenega pomena dediščine pri posegih v prostor z izvedbo predhodnih arheoloških raziskav, pri čemer je treba dati prednost nedestruktivnim metodam (geofizikalni, georadarski terenski pregledi);
- integralno varstvo s sistematičnim vključevanjem v prostorsko načrtovanje na vseh ravneh.

Novi posegi v prostor se arheološkim najdiščem načeloma izogibajo. V robne dele najdišč in v najdišča znotraj poselitvenih območij se lahko posega le, če ni možno najti drugih rešitev in le na osnovi rezultatov predhodnih arheoloških raziskav. Pri gradnji zahtevnih objektov in objektov gospodarske javne infrastrukture je treba zagotoviti predhodno arheološko vrednotenje na celotnem območju predvidenega posega in ne le na območju do sedaj prepoznane arheološke dediščine.

4.2 Režim za varovanje stavbne dediščine

Zlasti se varuje:

- tlorisna in višinska zasnova (gabariti);
- gradivo (substancja) in konstrukcijska zasnova;
- oblikovanost zunanjsčine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barvo, detajli itd.);
- funkcionalna zasnova v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru;
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico (pripadajoči odprti prostor z niveleto površin ter lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin, odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb);
- prostorski kontekst, pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih - cerkvah, gradovih, znamenjih itd).

Varuje se tudi širša okolica objekta, ki zagotavlja funkcionalno integriteto varovane stavbne dediščine v širšem prostoru brez motečih prvin.

Stavbno dediščino zaradi boljše preglednosti delimo na:

- profano (podeželske, mestne in trške stavbe),
- sakralno (cerkve, kapelice, znamenja),
- sakralno-profano (samostani, župnišča).

V stavbno dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi, raziskovalnimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije objekta v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem ter določili konservatorskega programa za spomenik. Usmeritve smiselno veljajo tudi za določene oblike tehniške dediščine (območja, stavbe, skupine stavb, naprave itd.), ki pričajo o razvoju proizvodnih sredstev, tehnologije in tehnične kulture v Sloveniji.

4.3 Režim za varovanje memorialne dediščine

Zlasti se varuje:

- avtentičnost lokacije;
- materialno substanco in fizično pojavnost objekta;
- vsebinski prostorski kontekst območja z okolico in vedute.

Memorialna dediščina prvenstveno obeležuje spomin na pomembnejše dogodke in osebnosti iz naše zgodovine. Kot memorialno dediščino lahko obravnavamo spominska obeležja, spominske plošče, grobove in nagrobnike ter določene prostore in stavbe.

V memorialno dediščino se lahko posega z raziskovalnimi, vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije ter v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.4 Režim za varovanje naselbinske dediščine

Zlasti se varuje:

- zgodovinski značaj naselja;
- naselbinsko zasnovo (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov);
- odnose med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom;
- prostorsko pomembnejše naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki);
- prepoznavna lega v prostoru oz. krajini (glede na reliefne značilnosti, poti itd.);
- naravne in druge meje rasti ter robove naselja;
- podobo naselja v prostoru (gabariti, oblike strešin, kritina);
- odnose med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);
- stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, javna oprema itd.).

Praviloma je za naselbinsko dediščino potrebno programiranje revitalizacije in rehabilitacije v okviru urbanističnih, krajinskih ali programskih zasnov. Ukrepi morajo biti prilagojeni tudi posebnim lastnostim posameznega tipa kulturne dediščine (stavbne, memorialne, arheološke itd.) znotraj naselja. V naselbinsko dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.5 Režim za varovanje vrtnoarhitekturne dediščine

Zlasti se varuje:

- kompozicijo zasnove (oblika, struktura, velikost, poteze);
- kulturne sestavine (grajeni objekti, parkovna oprema, skulpture);
- naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vegetacija, voda, relief itd.);
- funkcionalno zasnovano z navezavo na stavbno dediščino oz. stavbe in površine, ki so pomembne za delovanje celote;
- podobo v širšem prostoru z navezavo na okoliški prostor.

Pri drevoredih se zlasti varuje:

- oblikovno zasnovano drevoreda (dolžino, drevesne vrste, sadilno razdaljo, sistem zasajanja itd.);

- ekološke pogoje, ki so potrebni za razvoj in obstoj drevja;
- rastišče pred gradbenimi deli, ki lahko prizadenejo posamezna drevesa;
- posamezna drevesa pred škodljivimi posegi vanje (obsekavanje, poškodbe itd.).

Vrtnoarhitekturna dediščina potrebuje stalno vzdrževanje, ki ga lahko vrši le primerno usposobljen izvajalec v soglasju s pristojno kulturnovarstveno službo.

4.6 Režim za varovanje dediščinske kulturne krajine

Zlasti se varuje:

- krajinsko zgradbo in prepoznavno prostorsko podobo (naravne in kulturne prvine);
- odprti prostor pred urbanizacijo;
- procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini (tradicionalno rabo);
- tipologijo krajinskih prvin in tradicionalnega stavbarstva;
- način navezave na stavbno in naselbinsko dediščino oz. grajeno strukturo.

Kulturna krajina je po Zakonu o varstvu kulturne dediščine spomeniško območje, katerega strukturo, razvoj in funkcijo pretežno določajo človekovi posegi in dejavnost v prostoru. Varstvo kulturne krajine je lahko uspešno le v sklopu celovitega varstva dediščine skozi sistem prostorskega načrtovanje in v sodelovanju z dejavniki, ki s prostorom gospodarijo – kmetijstvo, gozdarstvo, poselitev, infrastruktura itd.

4.7 Režim za varovanje zgodovinske krajine

Poleg alinej iz režima za varstvo dediščinske kulturne krajine se zlasti varuje:

- avtentična lokacija prizorišč;
- preoblikovanost reliefa zaradi zgodovinskih dogajanj, morebitne grajene strukture, vsa gradiva in konstrukcije;
- zemeljske plasti z morebitnimi ostalinami;
- memoriala plastika, likovna oprema in vsi pomniki.

Zgodovinske krajine so kategorija, pri kateri so pomembne predvsem asociativne vrednosti krajine, ki so posledica dogajanja ali dogodkov iz zgodovine.

4.8 Režim za posebne tipe dediščine

Zlasti se varuje:

- ohranjeno materialno substanco;
- lokacijo in prostorsko pojavnost;
- vsebinski in prostorski kontekst navezave enote na okolico.

Pod tipološko oznako »ostalo« uvrščamo enote dediščine, ki jih z običajnimi osnovnimi tipološkimi oznakami ne moremo natančno opredeliti. To so:

- A vodnjaki, napajališča, jezovi, perišča, vodna zajetja, tehnične naprave itd.;
- B ruševine stavbne dediščine;
- C ruševine naselij (npr. opuščene kočevske vasi).

4.9 Vplivno območje

Za potrebe prostorskega načrtovanja se poleg objekta dediščine varuje tudi določena okolica varovane dediščine oz. njeno **vplivno območje**, t.j. območje, v katerem se presoja vpliv določenega posega na varovane lastnosti enote dediščine. Vplivno območje je določeno z zgodovinskega, funkcionalnega in vizualnega vidika. V njem pristojna kulturnovarstvena služba postavlja pogoje, pod katerimi je določen poseg možen ter določa način delovanja obstoječim rabam s ciljem ohranitve ali zagotovitve prostorske integritete, pričevalnosti, dominantnosti, možnosti delovanja dediščine. Če tega ni mogoče zagotoviti, lahko služba ugotovi, da določen poseg ali raba v določenem vplivnem območju nista možna. V primeru načrtovanja bistvenih sprememb ali intenziviranja rabe, ki bi utegnile imeti negativne posledice na lastnosti, pomen ali celo samo materialno substanco varovane dediščine ter na kvaliteto njene okolice, se lahko območje vpliva na dediščino obravnava tudi izven zarisanih območij.

Varovanje enot kulturne dediščine v vplivnih območjih smiselno dopolnjujejo tudi varstvene usmeritve za kulturno krajino, ki varujejo krajinsko zgradbo (naravne kot kulturne prvine), procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini, tipologijo krajinskih prvin ter način povezave s stavbno in naselbinsko dediščino.

Pomembnejše in prostorsko izpostavljene kulturne spomenike varujemo optimalno v njihovem vplivnem območju, kar predpostavlja poleg fizične ohranitve tudi ohranitev skladne krajinske podobe v najširši okolici oziroma vplivnem območju, ohranitev obstoječih funkcionalnih navezav in gospodarske osnove ter celovitosti. Drugo dediščino varujemo predvsem fizično, prostorsko pomembne in izpostavljene objekte pa tudi v njihovem vplivnem območju.

5 SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe varstvo
2319	Babna Polica - Cerkev sv. Antona Puščavnika	3	2		stavbna dediščina
17024	Babna Polica - Spomenik padlim talcem v Jermendolu pri Podgori	5	2		memorialna dediščina
17120	Babna Polica - Spominska plošča v NOB padlemu Antonu Avscu	5	2		memorialna dediščina
530118	Babna Polica - Spominsko znamenje ustanovitvi Loškega odreda	5	2		memorialna dediščina
17969	Babna Polica - Vas	7	2		naselbinska dediščina
10902	Babno Polje - Arheološko območje Grajske njive	1	2		arheološka dediščina
10903	Babno Polje - Arheološko območje Jurčev grič	1	2		arheološka dediščina
1605	Babno Polje - Cerkev sv. Nikolaja	3	2		stavbna dediščina
23617	Babno Polje - Domačija Babno Polje 81 in 83	2	2		stavbna dediščina
10901	Babno Polje - Gradišče Farjevka	1	2		arheološka dediščina
17025	Babno Polje - Grobišče padlih v NOV	5	2		memorialna dediščina
24749	Babno Polje - Grobnica v Županovem lazu	5	2		memorialna dediščina
17915	Babno polje - Hiša Babno polje 4	2	2		stavbna dediščina
17026	Babno Polje - Spomenik padlim v NOV	5	2		memorialna dediščina
530120	Babno Polje - Spomenik snežniškim partizanskim bolnišnicam	5	2		memorialna dediščina
17027	Babno Polje - Spomenik talcem	5	2		memorialna dediščina
17028	Babno Polje - Spominska plošča padlim kurirjem	5	2		memorialna dediščina
17029	Babno Polje - Spominska plošča partizanski lekarni Planjava	5	2		memorialna dediščina
530110	Babno Polje - Spominska plošča v NOB padlemu Antonu Cindriču	5	2		memorialna dediščina
17117	Babno Polje - Spominsko znamenje padlim partizanom	5	2		memorialna dediščina
17118	Babno Polje - Spominsko znamenje talcem	5	2		memorialna dediščina
10904	Babno Polje - Zaporni zid Vražji vrtec	1	2		arheološka dediščina
16286	Cerknica - Kulturna krajina Cerkniškega jezera	11	2		kulturna krajina
10916	Dane - Arheološko območje ob ponoru Obrha	1	2		arheološka dediščina
2335	Dane - Cerkev sv. Urbana na Škriljah	3	2		stavbna dediščina
17899	Dane - Domačija Dane 4	2	2		stavbna dediščina
10914	Dane - Gradišče Gradec	1	2		arheološka dediščina
17143	Dane - Grobišče padlih v NOB na Škriljah	5	2		memorialna dediščina
2320	Dane - Kapela sv. Izidorja	3	2		stavbna dediščina
10912	Dane - Poznoantični grob	1	2		arheološka dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
17965	Dane - Vas	7	2		naselbinska dediščina
10928	Dolenje Poljane - Arheološko najdišče Zgornje Poljane	1	2		arheološka dediščina
2332	Dolenje Poljane - Cerkev sv. Andreja v Zgornjih Poljanah	3	2		stavbna dediščina
2333	Dolenje Poljane - Kapela Žalostne Matere božje	3	2		stavbna dediščina
10930	Gorenje Jezero - Gradišče Stražišče	1	2		arheološka dediščina
17914	Iga vas - Gostilna Magušar	2	2		stavbna dediščina
17913	Iga vas - Hiša Iga vas 22	2	2		stavbna dediščina
10915	Klance - Arheološko območje Grobljice	1	2		arheološka dediščina
2323	Klance - Cerkev sv. Pankracija	3	2		stavbna dediščina
17893	Klance - Domačija Klance 1	2	2		stavbna dediščina
17892	Klance - Hiša Klance 6	2	2		stavbna dediščina
2324	Knežja Njiva - Cerkev sv. Trojice	3	2		stavbna dediščina
2325	Kozarišče - Cerkev sv. Benedikta	3	2		stavbna dediščina
10939	Kozarišče - Gradišče Leskov vrh	1	2		arheološka dediščina
530122	Kozarišče - Italijanska cisterna na Mezelišču	5	2		memorialna dediščina
17119	Kozarišče - Italijanska cisterna nad Sladko vodo	5	2		memorialna dediščina
17121	Kozarišče - Italijanska kasarna	5	2		memorialna dediščina
530116	Kozarišče - Italijanska vojaška cesta	5	2		memorialna dediščina
17123	Kozarišče - Ruševine italijanske kasarne	5	2		memorialna dediščina
17124	Kozarišče - Spomenik bojem Tomšičeve brigade	5	2		memorialna dediščina
17125	Kozarišče - Spominsko znamenje partizanoma pod Cinkovcem	5	2		memorialna dediščina
17968	Kozarišče - Vas	7	2		naselbinska dediščina
10942	Lož - Arheološko najdišče Lož	1	2		arheološka dediščina
10941	Lož - Arheološko območje Križni vrh	1	2		arheološka dediščina
10943	Lož - Arheološko območje Stražnice	1	2		arheološka dediščina
2327	Lož - Cerkev sv. Petra in stolp	4	2		stavbna dediščina
2328	Lož - Cerkev sv. Roka v Zgornji Travi	3	2		stavbna dediščina
17126	Lož - Doprni kip Janeza Hribarja	5	2		memorialna dediščina
17127	Lož - Doprni kip Slavka Kovača-Smelija	5	2		memorialna dediščina
17128	Lož - Grobišče padlih v NOB	5	2		memorialna dediščina
17898	Lož - Hiša Cesta 19. oktobra 49	2	2		stavbna dediščina
17896	Lož - Hiša Cesta 19. oktobra 54	2	2		stavbna dediščina
17897	Lož - Hiša Cesta 19. oktobra 56	2	2		stavbna dediščina
13752	Lož - Mesto	7	2		naselbinska dediščina
417	Lož - Razvaline gradu	2	2		stavbna dediščina
17129	Lož - Spomenik padlim v NOB	5	2		memorialna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
17130	Lož - Spominska plošča Franu Milčinskemu	5	2		memorialna dediščina
17131	Lož - Spominska plošča na nekdanjem Muzeju revolucije	5	2		memorialna dediščina
591324	Lož - Vodnjak	2	2		stavbna dediščina
591319	Lož - Vodnjak z napajališčem	2	2		stavbna dediščina
10945	Markovec - Arheološko območje Gmajna	1	2		arheološka dediščina
17908	Markovec - Domačija Markovec 19 in 19a	2	2		stavbna dediščina
10946	Markovec - Gradišče Markov hrib	1	2		arheološka dediščina
16273	Markovec - Graščina Koča vas	2	2		stavbna dediščina
24061	Markovec - Most Beli mlin	2	2		stavbna dediščina
23364	Markovec - Most na Skadulci	2	2		stavbna dediščina
23718	Markovec - Most pri Renkoč	2	2		stavbna dediščina
10944	Markovec - Rimska naselbina Koča vas	1	2		arheološka dediščina
17132	Markovec - Spomenik ustanovitvi Bračičeve brigade	5	2		memorialna dediščina
481	Nadlesk - Cerkev sv. Jedrti	3	1	valor	stavbna dediščina
17907	Nadlesk - Gospodarski objekt ob cerkvenem obzidju	2	2		stavbna dediščina
10954	Nadlesk - Rimski kohortni kastel	1	2		arheološka dediščina
17133	Nadlesk - Spominsko znamenje na kraju partizanskega letališča	5	2		memorialna dediščina
17966	Nadlesk - Vas	7	2		naselbinska dediščina
10913	Podcerkev - Arheološko območje Devin	1	2		arheološka dediščina
2330	Podcerkev - Cerkev sv. Martina	3	2		stavbna dediščina
17906	Podcerkev - Domačija Podcerkev 20	2	2		stavbna dediščina
17134	Podcerkev - Grobišče padlih v NOB	5	2		memorialna dediščina
17136	Podcerkev - Skupni grob dveh borcev	5	2		memorialna dediščina
17135	Podcerkev - Spominska plošča Matevžu Hacetu	5	2		memorialna dediščina
538	Podlož - Arheološko najdišče Križna gora	1	2	valor	arheološka dediščina
2322	Podlož - Cerkev sv. Križa na Križni gori	3	2		stavbna dediščina
17894	Podlož - Domačija Podlož 11	2	2		stavbna dediščina
17895	Podlož - Domačija Podlož 19	2	2		stavbna dediščina
16274	Podlož - Kapelice Križevega pota na Križni gori	3	2		stavbna dediščina
10963	Pudob - Arheološko območje	1	2		arheološka dediščina
2334	Pudob - Cerkev sv. Jakoba starejšega	3	2		stavbna dediščina
17912	Pudob - Hiša Pudob 15	2	2		stavbna dediščina
17911	Pudob - Hiša Pudob 8	2	2		stavbna dediščina
17967	Pudob - Vas	7	2		naselbinska dediščina
670	Snežnik - Grad	2	1	SDP	stavbna dediščina
8765	Snežnik - Območje gradu Snežnik	2	1	SDP	stavbna dediščina
7909	Snežnik - Park gradu Snežnik	6	1	valor	vrtnoarhitekturna

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
					dediščina
10975	Stari trg pri Ložu - Arheološko najdišče Gradišče	1	2		arheološka dediščina
20796	Stari trg pri Ložu - Arheološko najdišče Tekavča jama	1	2		arheološka dediščina
697	Stari trg pri Ložu - Arheološko najdišče Ulaka	1	2	valor	arheološka dediščina
698	Stari trg pri Ložu - Cerkev sv. Jurija	3	2	valor	stavbna dediščina
16908	Stari trg pri Ložu - Doprski kip Janeza Hribarja	5	2		memorialna dediščina
17904	Stari trg pri Ložu - Gospodarsko poslopje pri hiši Rožnik 4	2	2		stavbna dediščina
7829	Stari trg pri Ložu - Grobnica padlim v NOV na Ulaki	5	2		memorialna dediščina
17900	Stari trg pri Ložu - Hiša Notranjskega odreda 9	2	2		stavbna dediščina
17902	Stari trg pri Ložu - Hiša Pot na Ulako 11	2	2		stavbna dediščina
17901	Stari trg pri Ložu - Hiša Pot na Ulako 7a	2	2		stavbna dediščina
591354	Stari trg pri Ložu - Most	2	2		stavbna dediščina
17138	Stari trg pri Ložu - Spominska plošča dogodkom NOB	5	2		memorialna dediščina
530090	Stari trg pri Ložu - Spominska plošča kurirjem postaje TV-18	5	2		memorialna dediščina
17141	Stari trg pri Ložu - Spominska plošča Lojzetu Perku	5	2		memorialna dediščina
17139	Stari trg pri Ložu - Spominska plošča padlim gasilcem	5	2		memorialna dediščina
17140	Stari trg pri Ložu - Spominska plošča sestrama Palčič	5	2		memorialna dediščina
17142	Stari trg pri Ložu - Spominska plošča Štefki Prešeren	5	2		memorialna dediščina
696	Stari trg pri Ložu - Trško jedro	7	2		naselbinska dediščina
24630	Stari trg pri Ložu - Vodnjak	2	2		stavbna dediščina
16276	Stari trg pri Ložu - Župnišče	2	2		stavbna dediščina
2331	Sveta Ana pri Ložu - Cerkev sv. Ane	3	2		stavbna dediščina
17137	Sveta Ana pri Ložu - Spomenik padlim partizanom pri cerkvi	5	2		memorialna dediščina
10977	Šmarata - Arheološko najdišče	1	2		arheološka dediščina
2336	Šmarata - Cerkev sv. Marjete	3	2		stavbna dediščina
2337	Viševek - Cerkev Marijinega vnebovzetja	3	2	valor	stavbna dediščina
17909	Viševek - Gospodarsko poslopje pri hiši Viševek 37	2	2		stavbna dediščina
17144	Viševek - Grobišče padlih v NOB	5	2		memorialna dediščina
17145	Viševek - Spomenik zamolčanim žrtvam	5	2		memorialna dediščina
10983	Vrh - Arheološko območje Graček	1	2		arheološka dediščina
10938	Vrh - Arheološko območje Grajševka	1	2		arheološka dediščina
2338	Vrh - Cerkev sv. Tomaža	3	2		stavbna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
10961	Vrh - Gradišče Kucelj	1	2		arheološka dediščina
10984	Vrhnika pri Ložu - Arheološko območje Kolačnik	1	2		arheološka dediščina
2340	Vrhnika pri Ložu - Cerkev sv. Frančiška Ksaverija	3	2		stavbna dediščina
23618	Vrhnika pri Ložu - Domačija Vrhnika pri Ložu 38	2	2		stavbna dediščina
23616	Vrhnika pri Ložu - Domačija Vrhnika pri Ložu 39	2	2		stavbna dediščina
591379	Vrhnika pri Ložu - Most	2	2		stavbna dediščina
17146	Vrhnika pri Ložu - Spominsko znamenje ustanovitvi Rakovške čete	5	2		memorialna dediščina

Legenda

EŠD		Evidenčna številka dediščine (EŠD) - za vpisane enote ali oznaka predloga za enote v postopku vpisa
Ime enote		Ime enote iz Registra kulturne dediščine (RKD)
Tip		Tip enote dediščine (po RKD)
	0	neznano
	1	arheološka dediščina
	2	profana stavbna dediščina
	3	sakralna stavbna dediščina
	4	sakralno profana stavbna ded.
	5	memorialna dediščina
	6	vrtnoarhitekturna dediščina
	7	naselbinska dediščina
	11	kulturna krajina
	12	zgodovinska krajina
	13	ostalo
Kat.		Kategorija varstvenega režima (po RKD)
	0	neznano
	1	razglasitev za spomenik
	2	varovanje v prostorskih aktih
	3	dokumentarno (arhivsko) varstvo
	4	ostalo
SDP		Razglasitev za kulturni spomenik državnega pomena (SDP)
	SDP	enota je razglašena za SDP
	valor.	enota je valorizirana za SDP (seznam)
Opombe_varstvo		Tip varstvenih usmeritev oz. režima <i>Določen na osnovi tipa dediščine v RKD + dodatni režimi, če je zaradi lastnosti enote to potrebno (režimi so opisani v poglavju 4).</i>
Opombe_status		Opomba glede statusa oz. stanja enote <i>Opombe glede vključitve v seznam oz. izključitve iz seznama.</i>
	degradirano	Enota je degradirana, v teku je izbris oz. sprememba kategorije režima v RKD.
	prost. nepomembno	Enota prostorsko ni pomembna.